

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 01839

MAYN YISROELDIK SHOYFERL

Shlomo Roitman

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

שלמה רויטמאן

כויין

ישראלדיק

שופרל

סאַנעטן און לידער

הוצאת "דר", רמת השרון
נדפס בדפוס "רויאל", רמת השרון

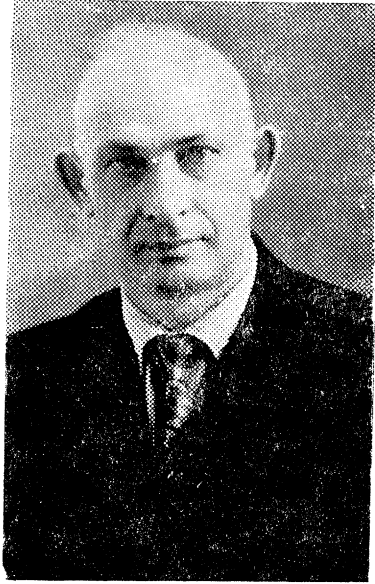
תל אביב תשס"ב

**SHLOMO ROITMAN
MY ISRAEL HORN**

©

שלמה רויטמאן
הנדיב 51/8, הרצליה
נדפס בישראל, תשל"ו
Printed in Israel, 1976

ביי דער געלעגנהייט וויל איך אָפּמערקן,
אַז נאָר אַ דאַנק דער איניציאַטיוו און ענערגיע
פון מיין פרוי חיה ווינאָגראַד
האַט מיין נייע זאַמלונג לידער געקענט
דערזען די וועלט.

מיין ערשטער רעגן אין ישראל

עדוארד גוטמאנען

מיר לויכט דער ערשטער רעגן-שפריץ,
מיר שפילט די ערשטע רעגן-סטרונע,
ווי דער ישראלדיקער בליץ,
ווי דער ישראלדיקער דונער.

אַזוי פאַרליבט דער הימל פאַלט,
אַן אַנגעטרופטער, אַנגעשטרענגטער
צו יעדן הייסן באַדן-שפאַלט
פון אַט דער ערד דער אויסגעבענקטער.

און ס'אַטעמט אַפּ דער דרויסן פריי,
ווי ס'וואַלט די וועלט אַרויס פון תפיסה,
די זון הענגט מער ניט שווער, ווי בליי,
נאָר ווי אַ פרי ווי אַ זיסע.

און אויך מיין האַרץ אַזאַ פאַרשפאַרטס,
זיך רייסט אַרויס פון צייט פון טריבער
און פאַלט אַנידער אַ פאַרשמאַכטס
אויף פייכטע ליפן פון מיין ליבער.

און ס'שלאַגט דער רעגן אַזוי שטאַרק,
ווי ער וואַלט וויסטעס איבערמאַלן,
און ס'דאַכט, כ'בין אויך אַט דאָ אַ באַרג,
וואַס טרייבט די וואַסער צו די טאַלן.

אויף מיר מיט היים סע רעגנט איצט,
זי איז אין מיר אַריינגערונען
מיט דעם ישראלדיקן בליץ,
מיט דעם ישראלדיקן דונער.

הרצליה, 29.10.1975

סאנעטן

צו ישראל

סאַנעט 1

ביסט, ישראל, ווי יענער ערשטער אָטעם,
ווען מ'ווייסט אַליין נאָך ניט ווי ער איז טייער
און אַז דערנאָך צו אָטעמען נאָך פרייער
וועט קיין מאַל שוין אין לעבן ניט געראַטן.

ביסט, ישראל, מיר איצט דער לעצטער אָטעם,
ווי אים צו לאַזן שווער איז אומגעהייער,
אַזוי איז לאַזן זיך צו דיר, מיין טרייער,
איך בין פאַר דיר און דו פאַר מיר פאַרבאַטן.

נאָר ווער עס קען דיין לופט — דיין פרייהייט שעצן,
דער וואָרט ניט אויף דער גאַב פון ווינט פון לינדן,
איך וועל מיין ערשטן אָטעם מיט דעם לעצטן

אין אַזאַ שטורעם, בענקענדיק, פאַרבינדן,
אַז ער וועט אַלע וואַלקנס דורכשלאָגן
און ווי אַ רעגן מיך צו דיר דערטראַגן.

סאַנעט 2

אַרומגעשניטן מ'האַט דיין ערד מיט ווט,
געעפנט אויף דיין טויער אַלע שלעסער,
געמאַכט דיד ווי אַ שמאַל צווישאַרפיק מעסער,
מיין פאַלק אויף דעם זאַל אַפּגיין מיטן בלוט,

צעהאַקט זאַל זיין דיין ווינשטאַק, ווי אַ רוט,
און ברויזן זאַל דיין וויין אין שונאס פעסער,
ס'זאַל גרינגער זיין דעם ווילדן מענטשנפרעסער
צעברעכן, ווי אַ דינע שפיז, דיין מוט.

נאַר ווער ס'האַט ווי אַ מעסער דיד פאַרשמאַלט,
אַרויף איז אויף דער שווערד, וואָס האַסט געשטאַלט,
געשמעלצט אין פלאַם פון האַרצן ווי אַ גיבור,

פאַרהאַרטעוועט אין ים, געשלייפט ביים זאַמד,
צום שלום-ראַנד געבראַכט זי, ווי אַ וואַנט,
אויף קינדערלעך פאַרשטעלן פון די גריבער.

סאַנעט 3

פאַר מיר שוואַרצחנעוודיק דיין ערד איז, ווי שולמית, און דיין און דייןע וויינגערטנער און שעפעלעך אין סטעפ זיך קרויזלען אויך, ווי אויף איר קאַפּ די קרענץ פון צעפּ, און ווי איר קוש, דיין גוטע פרי אויפן טעם איז, און דיין גוטע פרי אויפן טעם איז,

און ווי איר שרפנדיקע ליבע אויך דיין פלאם איז, נאָר ווען איר מיידל-האַרץ זאָל זיין מיט זיבן קעפּ, איז ביסטו מער ! ביסט פון אַזאַ מין זון געוועבט, אַז דו ביסט מיר, ווי גלייך אַ בריוועלע דער מאַמעס.

אוי, וואָס זשע שטייט אין אַט דעם בריוועלע געשריבן ? עס איז געשריבן מיט דעם אות, וואָס רופט זיך "טרער", דו רופסט צו זיך, כּזאַל ביי מיין לעבן זען זיך, ליבן,

און ס'איז דיין זאַרג און ס'איז דיין איינציקער באַגער, איך זאָל צו דיר, צו מיין אומשטערבלעך-גרויסער מאַמען ווי אַ בן חלוף חס ושלום ניט פאַרזאַמען.

סאַנעט 4

מיין פאַסטעקע, מיין שיר-השירים-טויב,
סע וואַרקען דיינע בריסטן, וויינען, ברומען,
וואָס ס'איז צו דיר דיין ליבער ניט געקומען ;
ער ליגט פאַרווונדעט ערגעץ שווער אין שטויב

פון יענע, וואָס זיי יאָגן זיך נאָך רויב.
נאָר אויב מ'האַט אויך זיין לעבן צוגענומען,
וועט אויף דיין רוף זיין וועלט ניט בלייבן שטומען,
ס'האַט נאָך קיין שאַס קיין ליבע ניט פאַרטויבט.

ניט וויין, מיין טויב, צעברעך זשע ניט דיין שטים,
סאַפילקעס זיינען אַלע זיינע גלידער,
און ווי דו טוסט אַן אַטעם נאָר אויף אים,

זיי שפילן ווידער שוין די ליד פון לידער,
וואָס איז פון יענעם אייביק האַרץ געבויט,
אַז אַפּרופּן זי קען פון יעדן טויט.

סאַנעט 5

צום כותל המערבי

(טרילאָגיע)

חיים רבינוזנען

1

ביסט טראַץ יאַרטוויזנטער, מיין וואַנט, געבליבן שטיין,
זיי האָבן מאַך אויף דיר געלאַזט און זייער מראה ;
אַ יעדער וואַרפט לעבן דיר אַראָפּ פון האַרץ זיין שטיין,
מע וואַלט פון זיי געקענט דיך בויען ביז דער כמאַרע.

ווער שפּאַרט ניט אַן אויף דיר זיין צער און זיין געוויין,
סע קנייטשן אַלע דיין שפּאַלטן, דוכט, זיך שטאַרע,
ווי דו וואַלסט זיין דער שטערן גאַר פון פּאַלק אַליין, —
אַט אונטער דיר דאָך בליצן אויגן זיינע קאַרע.

מיט טרער פאַרבאַרגענער כ'וואַלט נעבן דיר אויך וויינען,
אַז אונטערמוליעווען איך זאָל ניט דיין יסוד,
כ'וואַלט נעבן דיר פון האַרץ געוואַרפן בערג מיט שטיינער,

נאָר ניט אויף אויפשטעלן דיין מיקדש אין מיין שטאַט,
דו ביסט אַזאַ מין אויסגעוואַשענע און ריינע,
אַז בלייבסט דאָס היכל שוין דאָס איינציקע פאַר גאָט.

סאַנעט 6

2

פון וועלכן צאַרטן שטיין ביסטו געמאַכט,
וואָס נאָר פאַר דיר האָב איך מיין האַרץ געעפנט ?
כ'וואַלט דורך באַצירט מיט שענסטע באַרעליעפן,
נאָר וואָס איז דיר די אויסערלעכע פראַכט,

אַז ס'איז אַריינגעפאַסט מיט אַזאַ מאַכט
אין אַלע דיינע שפּאַלטן, ווי אין נעפן,
דער פערל, וואָס אין ים איז ניט צו טרעפן, —
די טרער, וואָס אונדזער פאַלק האָט דיר געבראַכט ?

דערפאַר דער מינדסטער שטיין אין דיר ניט שווייגט,
דו ביסט היינט זאַט מיט יענעם הונגער־שטרייק,

וואָס פאַר מיין גורל פירן מיינע ברידער ;
היינט קומט מען מיט געזאַנג צו דיר צוגיין,
דו ביסט געווען די וואַנט פון מיין געוויין,
איצט ביסטו שוין די וואַנט פון גאַלע לידער.

סאַנעט 7

3

דו ביסט די וואַנט פון פאַלקישע געזאַנגען,
מיט קעמפּערישע הענט, מיט הייסע קעפּ,
איז ביסטו שוין אין גאַנצן איצט באַקלעפט,
ווי גלייך מיט קרענץ פון וויינטרויבן און זאַנגען,

מיט ברויזנדיקער יוגנט ביסט באַהאַנגען,
מיט מיידלעך ווי מיט צוויט דו ביסט פאַרוועבט,
מיט קינדער, ווי מיט בלעטעלעך, באַלעבט —
באַהויכט ביסטו מיט אונדזערע פאַרלאַנגען.

ביסט אונדזער באַריקאַדע און באַלעמער,
דו ביסט דער ריז, וואָס נעמט אויף זיינע אַקסלען
זי זון מיט דער לבנה, ווי צוויי עמער,

און דו באַגיסט מיט זיי מיין גייסט, מיין ערד,
אַז אַרום דיר זאָל נאָר די פרייהייט וואַקסן,
ס'זאָל זיין די ליכט דיין איינציק־איינע טרער.

טאַנעט 8

צו ירושלים

ס'האַט אין זיין זנות געוואָלט דיך טרענקען בבל,
דער יוון איבערמעקן האָט געוואָלט
דיין פייערדיקן גייסט, וואָס האָסט מיט גאַלד
און הייליקייט פאַרשריבן אויף דיין טאַוול,

ס'האַט רוים געוואָלט דיך מאַכן פאַר אַן אַבל,
האַסט זיך דעם מאַוור ווי אַ מעטשעט געמאַלט,
פון דיר אַן אַרון שמידן האָט געזאַלט
פאַר קריסטוסן דער ריטער, ווי אַ קאַוועל,

אַ ווילדקע נאָר געווען ביסט פאַר דעם טערק,
פאַר דעם בריטאַן — אַ בלוטמאַרק צווישן מערק,
נאָר דו, ווי שטענדיק, בלייבסט ירושלים,

דו שטייסט אין הימל הויך אויף דיינע בערג,
און ווייל דו ביסט פון גאַט און פאַלק דאַס ווערק,
דו רעדסט מיט גאַט און מיט דיין פאַלק דיין פרייען.

טאַנעט 9

ט"ו בשבט

ווייל גליקלעך איז דער טאָג אונדז אויסגעפאלן,
איז היינט פאַר פלאַנצן ביימער מילד דער וועטער,
סע זעצט דאָס פאַלק, סע שרייבט מיט יונגע בלעטער,
מיט וואַרצלען-פענען, איינגעטונקט אין קוואַלן,

זיין גרינענדיקן גורל אונטער שטראַלן,
מיט זיינע הענט, ווי שאַפנדיקע געטער,
סע קערט שוין איבער גלייך ווי מאַרגן-בלעטער,
די שיכטן ערד, ס'זאָל גאַרניט גיין פאַרפאַלן.

"מה נאה אילן זה ..", וואו רידלעך טאַנצן
אונטער די פיס, ווי שיין איז אַט דער בוים,
וואָס זינגענדיקע קינדערלעך פאַרפלאַנצן ;

אַזוי פאַרוואַרצלסט, ישראל, זיין טרוים,
און ס'איז שוין פון דער טיף ביז הימל-רוים
איין וואַקסנדיקער וואַלד מיין פאַלק אין גאַנצן.

סאַנעט 10

דער פאַרבענקטער צו ישראל

לייב לעווינען

זעץ איין אַ בוים דאָרט אויך פון מיינעט וועגן
אין מידבר, צי אין וואַלד, צי אויף אַ באַרג,
אַלציינס וועט ער אַזוי דאָך וואַקסן שטאַרק,
ווי שטאַרק מיין בענקשאַפט איז נאָך דיינע ברעגן,

גיב דאָרט מיר טוי, דאָ האַב איך ניט קיין רעגן,
גיב דאָרט מיר לופט, מיין אַטעם דאָ זיך וואַרגט,
גיב דאָרט מיר זון, דאָ ליכט פאַר מיר מע קאַרגט,
גיב דאָרט מיר גרונט, דאָ וויאַנען מיין וועגן.

פאַרזעץ אַ בוים פאַר מיר, ווי גלייך מיין צווילינג,
אַ העלפט פון מיר אין אים זאַל זיצן פעסט,
אַז ס'זאַל צו אים מיין צווייטע העלפט אין פּרילינג

פאַרפליען, ווי אַ פויגל צו זיין נעסט.
דער פויגל קען אָן בוים ניט לעבן לאַנג,
און ס'שטאַרבט דער בוים אָן פויגלשן געזאַנג.

סאַנעט 11

הערש סמאליארן

ס'איז גאַרניט צו באַצאָלן, ישראל,
דיר פאַר דיין ברעג, דיין וואַסער און דיין שוין,
און פאַר דיין דאָך, דיין שאַטן, פאַר דיין וויין,
און פאַר דיין ברויט, וואָס האַסט מיט מיר געטיילט,

און פאַר דיין גרינס, דיין ברכה און דיין אייל,
און פאַר דיין שווייס, דיין רויה און פאַר דיין ליון,
און פאַר דיין ווונד, דיין זיג און פאַר דיין זיין,
און פאַר מיין האַרץ, וואָס האַסט מיר אויסגעהיילט.

נאָר אויב אָן לידער שניידט מען ניט דאָס ברויט,
און אויב אָן הימנען זיך דאָס לאַנד ניט בויט,
אויב אָן דער וויגליד עלנט וויינט די נאַכט,

אויב אָן געזאַנגען גייט מען שווער אין שלאַכט,
אויב אָן דער תפילה טריקנט דער געמיט,
איז מעג איד דיר באַצאָלן מיט אַ ליד.

סאַנעט 12

אברהם רוטמאַנען

באַיאָרטערהייט טוט וויי צו דיר זיך קערן,
פאַר ערשטער ליבע לעצטע יאָר דען סטייען?
וועסט מוזן מיר אַ ביסל צייט אַנטלייען,
איך דאַרף דאָך ערשט ביי דיר אַ תלמיד ווערן.

און אַט דיין הייליק לשון כילערן גערן,
און ווי איך נעם דעם זין פון וואָרט צעקיייען,
הייבט אָן פון מיר די עלטער אַפּצוטייען
און ווי אַ קינד דערפיל איך זיך ביז טרערן,

ווייל אומגעקערט איך האָב זיך צו מיין וויגל;
אַזוי איז אויך דאָס אַנגעדרינדזשעט קריגל,
ביי זיך אין קוואַל אי גאַנץ אי פול עס ווערט.

מיין גילגול, ישראל, איז אויך דיין גילגול,
האַסט אויך דאָך מיט דיין שטאַם און מיט דיין ערד
צוריק זיך צו דיין קינדהייט אומגעקערט.

סאַנעט 13

אַ צוגלופט בעת אַ שטיקנדיקער צייט
האַט אַזוי ווילד אונדז אויסגעקרומט דאָס פנים,
אונדז אויסגעדרייט דעם מוח אויף דער זייט,
מיר זאַלן זיך אַליין שוין ניט דערקאַנען.

ווער ס'קרוודעט אונדז, דער איז פאַר אונדז אַ לייט,
ווער ס'לייקנט אונדז, דער איז פאַר אונדז אַ נאַמען,
און ווער עס וויל אונדז זען פון יאָך באַפרייט,
דער איז פאַר אונדז ווי גלייך פון ערגסטע שונאים.

ווי גלייך אַ שוואַרצע קאַץ, אַ ליקוי חמה
אויף קיילעכער פון אונדזער מאַרד ליגט,
אַז מיט די פיס מיר טרעטן שוין די מאַמע

און זיינען מיטן אייגן העמד צעקריגט.
אוי, ישראל, דער זינען איז אונדז קראַנק,
גיב אונדז דיין ליכט צו היילן דעם געדאַנק.

סאַנעט 14

אויפן וועג קיין ישראל

מיר זיינען שוין אליין אַ מאַדנע וואַלד,
דאַרט שרייען ווילדע תאוות, ווי די סאַוועס,
אונדז אויס דעם טויט פאַר ליכטיקע מחשבות,
קיין פויגל-ליד אין אונדז שוין מער ניט שאַלט.

מיר האָבן מיט דעם שטאַם געשפילט קאַטאַוועס,
דערפאַר אין אונדז אַיעדער צווייג זיך שפאַלט,
אין וויג פון אונדזער צוויט די פרוכט שוין גראָוו איז,
דער קנאַספּ אין אונדז אַן אַסיענדיקער פאַלט.

ווי קענען מיר מיט ערד און הימל דופטן,
אַז ס'שמעקט פון ביידן דאַ שוין ניט מיט היים,
אַז מיט די וואַרצלען הענגען מיר אין לופטן,

די קרוין מיט אירע פייגלען זינקט אין ליים.
ווייט פון דיין גרונט, קאַפּויר וואַקסט אונדזער וואַלד,
קער אום דעם וואַלד צוריק זיין גרין געשטאַלט.

סאַנעט 15

זיי מוחל מיר, דו ווייסט דאָך, ניט אומזיסט
בין איך אַזוי פאַרשוואַרצט שוין פון לאַנגאַנען,
אַט דער, וואָס האָט קיין ערד ניט אונטער פיס,
ביי דעם עס ליגט די ערד שוין אויפן פנים.

איך קום צו דיר פון גריבער פינצטער, וויסט,
באַהאַנגען כ'בין מיט שלענג און סקאַרפּיאַנען,
איך בין אַזוי אין אַש, אין ליים, אין מיסט,
אַז קענסט אויף מיר דעם טויטלאַגער דערקאַנען.

דאָס מיסט אויף מיר פאַרברענט אויך ניט דער פלאַם,
דאָס אַש פון מיר ניט קען דער ווינט פאַרקערן,
סע שווענקט ניט אַפּ דאָס ליים פון מיר דער ים,

מיין חושד זייפט ניט אַפּ דער מאַרגנשטערן ;
אַרומוואַשו, ווי גלייך אַ קינד, מיך ריין
קען, ישראל, שוין נאָר דיין ערד אַליין.

סאַנעט 16

דער מאַן, וואָס מ'האַט דערנידעריקט צום וואַרעם,
גראַבט אויס צו דיר דורך היילן זיך אַ שטעגל
און באַרוועס שפּאַנט דורך תּפּיסות, תּליות, קברים,
ער ווייסט ניט פון קיין צוים דיין עולה רגל: —

אַ פעלדז אין וועג, — ער האַקט אים דורך מיט נעגל,
און צווישן אייז ער איז דער ווינט פון דרום,
דער ים מיט אַפּגרונט דראַט, — איז ער זעגל,
און אויך אין מידבר פילט ער זיך ניט אַרעם.

און קומט צו דיר דער מאַן, וואָס האַט דיך ליב,
ניט מיט קיין מילך און האַניק, וויין און טרויבן
איז וועסטו אים דערקויבערן, דערהויבן,

אַ רידל און אַ פּידל אים נאָר גיב —
אַ רידל, — ער פאַרפלאַנצט אין דיר זאַל ווערן,
אַ פּידל, — דו זיין וואַקסן זאַלסט דערהערן.

סאַנעט 17

צו דער פּאַלקס-פּאַן

מיין פּאַן ביסט הויך, בלוי הימלדיק דו בלענדסט,
אַז כּיזאַל ביי זיך שוין ניט געפּאַלן ווערן,
דיין מגן דוד שטראַלנדיק צעברענסט —
אַ סימן אַז ס'איז אויפגעגאַן מיין שטערן.

כּ'באַפּוץ דיך ניט מיט סאַמעט און מיט פרענדז
פּאַר קיין מוזיי, זאַלסט מויל מיט זיך דערנערן,
אין שטייג עס ווערן פּאַנען פעט, ווי גענדז,
און קענען מער קיין שטורעמס זיך ניט ווערן.

צעריסן ווערסטו נאַר ניט אויפן ווינט,
און עלטערסט זיך ניט, ווען דו שפּאַנסט מיט צייטן,
פּאַרנייגסט זיך נאַר, ווען העלדיש פּאַלט דיין קינד,

און גאַנץ דו בלייבסט פּאַרווונדעט נאַר אין שטרייטן.
אַליין נאַר דיין באַפּרייענדיקער פּלאַטער
וועקט אויף מיין האַרץ, וואָס איז ביז טויט פּאַרמאַטערט.

סאַנעט 18

ס'איז ניט פאַרווערט צו דיר דעם פויגל פליען,
(נו זאַל ער זיין פאַר דיין קאַיאָר דער זינגער),
ווי פריי צו דיר דער ווינט מאַכט זיין נסיעה,
(טאָ זאַל ער דיר דיין אַטעם מאַכן גרינגער).

פּוּלברוסטיק מעג צו דיר דער וואַלקן ציען,
(נו זאַל ער גלעטן דיך מיט רעגן-פינגער),
פאַרווייען קען דער בלומען-שטויב בעת בליען
צו דיר (טאָ זאַל זיין רוז דיך מאַכן יינגער).

און נאָר מיין ליד פאַר דיר, וואָס זי פאַרמאַגט
דעם פויגלשן געזאַנג, בשעת עס טאַגט,
דעם אַטעם פונעם ווינט, די ליכט פון בלומען,

די זויס, מיט רעגנטוי אַרומגענומען,
דער צו אַ האַרץ, וואָס נאָר פאַר דיר זיך שלאָגט,
זי קען דערווייל צו דיר נאָך אַלץ ניט קומען.

טאָנעט 19

וואַרצלען

מײן נחלה ליגט בשכנות מיט אַ קראַטער,
דאָרט ווױנט דער שד, סע וואַרפט מיט זײנע בײנער,
ער שפײט מיט אַש, מיט פײער און מיט שטײנער,
דעם הימל ברענט ער אויס, דעם באַרג ער מאַטערט.

עס שפאַלט מײן ערד זיך, וויגט זיך, ווערט זיך, פלאַטערט
און האַלט זיך מיט דער קראַפט דער אייביק־שײנער:
איך הער אין איר ניט אויף צו זעצן בײמער,
איר מוטער־טראַכט ניט ווערן זאַל צעפאַטערט,

ווייל שטאַרקער פון קײן וואַרצלען קען ניט קײנער
פאַרנײען אַלע ריסן אין מײן באַדן
און אַפצאַלן דעם גאַרטן פאַר זײן שאַדן, —

זײ הײבן אויף אַ וואַלד אַנטקעגן שטײנער,
דעם רויך מיט מחנות בלעטער זײ באַפאַלן
און קעגן פײער עפענען זײ קוואַלן.

סאַנעט 20

פראגעס

איז פעסט שוין דאָ אַ באַרג אין רוים אין העלן,
וואו איך אויף אים, ניט ער אויף מיר זאָל שטיין,
אַ טייד, וואָס זאָל דערטרענקען מיך ניט וועלן,
נאָר אַפשווענקען דעם יאָך פון מיין געביין,

און לופט, וואו ס'זאָל מיר אַטעם ניט פאַרפעלן,
און ברויט, וואָס שטייט אין האַלדז ניט ווי קיין ביין,
און זאָלץ, וואָס בייסט מיין ווונד ניט, ווי מיט ציין,
און ליכט, וואו כ'דאַרף מיין פנים ניט פאַרשטעלן,

און ערד, וואו מע פאַרגראַבט ניט מיינע טרוימען,
און וואַסער, וואָס פאַרשלעפט ניט מיינע זוּימען? —
און אַן אַ סוף כ'וואַלט פראַגעס נאָך געשטעלט,

אַז כ'האַב מיט דיר דורך אַזאַ ווילדער וועלט
זיך ווידער נאָך צוויי טויזנט יאָר באַגעגנט,
איז ווייניק מיר פיר קשיות נאָר צו פרעגן.

טאַנעט 21

מיט פוסטע הענט צו פאַרן איז ניט שיין,
כ'וואַלט מיטנעמען פון אַלע זיבן זאַכן
דעם דניעסטער פון מיין קינדע הייט גאַר געהיים,
מיין קומען זאַל דיין ירדן פולער מאַכן ;

צי מיטנעמען די גראַזן וועלכע וואַכן
ביים טאַטנס קבר, ווי זיין גרוס דיר, היים,
צי מיטנעמען פון האַרץ דעם איידלשטיין,
וואַס כ'האַב פאַרלוירן דאָ אויף אַלע שליאַכן ?

כ'וואַלט ראשית-חכמה מיטנעמען געזאַלט
די אייניקלעך, דעם זון — מיין קרוין אין בליען,
וואַס איז פאַר דיר אויך טייערער פון גאַלד,

נאָר נאָך דעם שטאַם וועט אויך די קרוין זיך ציען,
די צייט צעשניידט ; ניט זיי אויף מיר באַצאַרנט,
אַזוי איז שוין, דער דיכטער גייט פון פאַרנט.

1973

א נואראנצן - סאד

אין הרצליה

סאַנעט 1

ישראלדיקע ביימער

ליבע צו דעם בוים, וואָס וואַקסט אויף פעלדזן,
צו דעם בוים, וואָס גרינט אויף זאַמדן — לויב,
דער ערשטער מוז דעם שטיין מלחמות מעלדן,
דער צווייטער קעמפט מיט שיטיקייט פון שטויב ;

זיי ווייסן ניט, אַז זיי דאָך זיינען העלדן,
און כאַטש ס'איז אונטער זיי דער גרונט באַרויבט,
זיי טרייבן זאַפט ווי פון די רייכסטע פעלדער
ניט ערגער ווי די לאַזע צו דער טרויב.

דעם באַרג־בוים קען דער מינדסטער ווינט צעברעכן,
דעם מי־דבר־בוים פאַרשלינגען קען די טיף,
און וויפל ס'קאַסט די וואַרצלען יעדער טריף, —

דאָס בלייבט דערווייל נאָך אַלץ ניט אויסגערעכנט.
און ווייל זיי זיינען אומבאַרעכנט־צאַרט,
האַב איך מיין האַרץ אויף זיי נאָר אָנגעשפאַרט.

סאַנעט 2

מיין מאַראַנצן-גאַרטן

ווען ס'נעמט די פרוכט אַראָפּ דער רייכער אייגנטימער
און ליידיק בלייבט דער סאַד, ווי אַ פאַרלאַזטער שלאָס,
ווי אויסגעטרונקען איז דער וויין פון לעצטן כּוּס,
ווי אַן דעם לעבעדיקן קול איז אַלעס שלימער,

דאַן קום איך שטיל אַהער, ווי גלייך אַ מיזער שווימער,
און לייג אַוועק זיך, ווי אַ שאַטן, אויפן גראַז,
און ווער דער איינציקער שוין ברייטער באַלעבאַס
אויף דריי פאַרבליבענע מאַראַנצן, — פול מיט שימער.

זיי הענגען הויך אזוי ביים גאַרטן אויף דער שוועל,
אַז קיין שום זשענדעקייט עס קען זיי ניט דערלאַנגען:
מיט איינעם צאָלט דער בוים דעם פויגל פאַר געזאַנגען,

דעם צווייטן האָט פאַר זיך די שיינקייט זעלבסט געפאַנגען,
און ס'איז דער דריטער, וואָס איז מער פון אַלע העל,
אַליין דאָס האַרץ דאָך פונעם סאַד, זיין מילדע זעל.

1975

טאָנעט 3

אונטער טרויעריקע קיפאָריסן

אַ פּאַלק אַ טרויעריקס זיי זיינען דאָך אינגאַנצן,
די קיפאָריסן, זייער קרוין דעם עלנט שטריקט,
ווי ס'וואָלט גאָר עמעצער דעם אומעט דאָ פּאַרפּלאַנצן
אַרום דעם קבר, וווּ זיין ליבע טויט שוין ליגט ;

נאָר ס'איז גענוג דורך זיי אַ וואָרף צו טאָן אַ בליק,
דו זאָלסט מיט פּרייד דערזען אַ סעדל, וווּ עס גלאַנצן
די קרוין, לבנהדיק און זוניק די מאַראַנצן,
ווי לעמפּ, וואָס ווייזן דיר דעם וועג צו ערדיש גליק.

דער סאָד מיט מוטער-שווערע בריסטן אַזוי גליט,
אַז אים פאַרברענען קענען איבעריקע שטראַלן,
אַז פּון אַ מינדסטן ווינט צעבראַכן קען ער פּאַלן,

נאָר קיפאָריסן אים באַשירעמען, מע היט.
אַזוי צום פּריילעכן מאַראַנץ — מע דאַרף עס וויסן —
דאָ פּירט דער וועג דורך טרויעריקע קיפאָריסן.

1975

סאַנעט 4

אויסגעקאַרטשעוועטע ביימעלעך

אין ענגן רוים מײן גאַרטן ווערט דערשטיקט,
זײן ערד ניט קען דאָ יעדן בוים דערנערן,
ס'וועט בלייבן דער נאַר, וועמען ס'האַט געגליקט,
און וועמען ניט, וועט אויסגעריסן ווערן.

אַט האָט זיך ערשט אַ ביימעלע געוויגט,
נאַר ניט געוואָלט, ווייזט אויס, זײן שכן שטערן,
און ליגט ניט ווייט פון גרוב, שוין אויסגעפליקט,
און שיט אַראָפּ די בלעטעלעך, ווי טרערן.

און אויסגעקאַרטשעוועטע, נאַכן טויט,
מיט מענערישע וואַרצלען, וואָס זיך גלייכן
אין ווקס צו זייער קרוין־געצווייג דעם רייכן,

מע פלעכט פון זיך דעם גאַרטן אויס אַ פלויט.
אַט דאָס הייסט זײן אַ גוטער בוים אָן עכטער,
ער איז אַליין דער סאַד, אַליין דער וועכטער.

סאַנעט 5

צווישנצייט אין גאַרטן

פון שניט ביז צוויט איז אין דעם גאַרטן צווישנצייט,
די צווייגן פלעכטן מער אַליין זיך ניט, ווי קוישן,
און ווי זיי וואַלטן זיך אין זייער קראַפט אַנטווישן,
זיי ברעכן זיך, פון זייער ליבער לאַסט באַפרייט.

וואָס ערשט געווען ס'איז דאָ, איז נאַגנדיק שוין ווייט,
און וואָס ניטאָ איז נאָך, מע הערט אין קרוין, דוכט, רוישן,
און דאָס פאַרגאַנגענע זיך פרוווט מיט צוקונפט טוישן,
דער אַלטער בוים מיט נייע פייגלען עפעס שרייט.

ווען ס'שטייט אַ ליידיקער דער סאָד, מיין האַרץ ווערט פול,
איצט איז פאַר גיריקייט דאָ ענג אזוי דער גבול,
און צווישן האַרבסטיקע און פרייאַריקע רוימען

איז פריי פאַר בענקעניש, פאַר האַפענונג, פאַר טרוימען.
דאָס איז מיין צייט, ווייל ווי די פרוכט נאָר צייטיק ווערט,
איז מיר אַריינגיין אינעם גאַרטן שטרענג פאַרווערט.

סאַנעט 6

צום מאַראַנץ

ווי האַסטו פון דער צייט געקענט אַנטלויפן,
אַז אַט דיין רויטער קיילעך זוניק גליט
דורך ווייסן וואַלקן פון דער קרוין, וואַס בליט,
ווי קען די אַלטע פּרוכט אויף אַזאַ אופן

דערלעבן זיך צו זען מיט יונגן צווייט ?
דיין זאַפט מ'האַט ניט געקענט אין פּלאַש פאַרשרויפן,
צי גלאַט אין פּרעמדע לענדער זיך פאַרקויפן,
דערצייל מיר אויס, ווי האַסטו זיך פאַרהיט

פון וועלקעניש, פון בראַך ? אויף וועלכע וועגן
האַט ניט צעקנייטשט דער אַסיען דיין געזיכט,
דער ווינט ניט אויסגעלאַשן האַט דיין ליכט,

מיט פּוילונג ניט באַרירט האַט זיך דער רעגן ?
דו שווייגסט אַ טויזנטמאַליקער פאַרמערט,
ס'האַט פּול אין דיר זיך אויסגעדרוקט די ערד.

סאַנעט 7

באַוואַסערונג

שוין אַפן זיינען אין מיין גאַרטן אַלע קרענט,
און ניט סע פאַלט, ס'הייבט אויף דער רעגן זיך פוננטן,
ס'טוט יעדער שפּריצערל מיט פליגלען ווי אַ בלענד,
וואָס דרייען, שטראַמענדיק, זיך אין אַ טאַנץ אַ בונטן ;

און פון דער ערד מיט אַזאַ כוח אַ געזונטן
זיך רייסן פייגלען, דוכט, צו זונען־שיין געווענדט,
נאָר בלייבן אייביק ווי פאַרכישופט אין איר פענט
און קערן אום זיך טריי צו דאַרשטנדיקע גרונטן.

אַ, שטראַמען זילבערנע, איר וואַרקעט ווי די טוביב,
וואָס לאַזט ניט פליען זיך אין נאַכט אין דער געהיימער
צום גאַרטן מיינעם אַט דעם גאַלדענעם אויף רויב,

נאָר הענגט מיר אויף אַ גאַנצן אוצר אויף די ביימער.
און ווילט איר וויסן פונעם מעשהלע דעם סוד,
קומט ווען ס'איז ליכטיק פון די פירות אינעם סאַד.

סאַנעט 8

סודותפולע צוזאַמענהאַנגען

דער פויגל מיט די גרינע בלעטער-פליגל
זינגט שוין אויפסניי אויף די מאַראַנצן-בוימער,
ער וויגט דעם צווייג, ער זיצט ווי גלייך אַ שומר
ביים ברויזעלע, וואָס שלאָפט אין קנאַספן-וויגל,

זיין וויגליד וועקט דעם שלאָפנדיקן חומר,
און ס'ווערן פייכטע בלעטלעך אויפגעזיגלט,
עס עפנט זיך דער ווייסער בלומען-קריגל,
און פאַר דעם ווקס פון פרי ווערט גערוימער,

און ס'קומט צו איר די פאַרב, דער דופט, די שיין.
ווי טוט אַזוינס די ליד, ווי קען עס זיין?..
נאָר וואַרצלען ווייסן פון צוזאַמענהאַנגען

צווישן דעם גרינס און פויגלשע געזאַנגען,
זיי שווייגן אָבער טיף אין זייער גרונט.
שווייג אויך, ניט שטער דעם ווונדערלעכן בונד.

סאַנעט 9

פאַמעראַנצן-דופט

מיין סאַד איז אויף, מיין סאַד איז ווי איין גוף.
פון טוי ביז צווייט, וואָס גרינג איז ווי אַ פעדער,
וועט קיינס דאָ ניט אַרויסגיין פון זיין גדר,
נאַר לעבן אין זיין גבול נאָך זיין באַרוף ;

און נאַר אַליין דער פאַמעראַנצן-דופט
האַט לויט זיין רעכט געבראַכן אַט דעם נדר
און שיקערלעך זיך קושט מיט גאַס מיט יעדער
און מילד אַזוי ער היילט די קראַנקע לופט.

מיט כלה-לעבן שמעקט אַט דער גערוד,
און ער, דער ערשטער אַנזאַגער אויף פרוכט,
באַפרייט אַצינד פון יעדן גיפט די רוימען ;

און ווידער כ'וויל פון ריינער ליבע טרוימען
און גלייב, ס'קערט אום זיך יענע צייט צוריק,
ווען אַלעס איז ביי מיר נאָך ערב גליק.

1975

לידער

וועגן ישראל

אַ געבעט צו ישראל

סאַניע חייקינער־שמידער

געשווירן כ'האַב ביי זון און שטערן,
ביים סוף און אָנהייב פון באַשאַף,
אַז ביי קיין האַרן, ביי קיין הערן
עס וועט מיין האַרץ ניט זיין קיין שקלאַף,

נאָר דו אָן רינגען, קייטן, צוואַנגען
האַסט מיין נשמה צוגעשמידט,
אַן שטריק פאַרצויגן מיך, געפאַנגען,
ווי סע פאַרציט אונדז נאָר אַ ליד.

איך ווייס, האַסט פיינט צו לאַזן כישוף,
כאַטש ס'איז אַ ווונדער אויך דיין גראַז,
האַסט צוגענאַפלט מיך מיין יישוב,
כאַטש כ'ווייס אַליין שוין ניט מיט וואַס.

ס'איז נאָר פאַר דיר מיין האַרץ נתפעל,
נו גיב די זכיה, שענק מיר רעכט
ביי דיר ישראל, דיר ישראל,
ווי ביי דער פרייהייט, זיין אַ קנעכט.

1975

די בלויע מעווע

דארען קוסטאנאוויטש—פאדאלסקאצא

ווער ביסטו, בלויע מעווע, און וועמענס ביסטו קינד,
דו הענגסט, ווי גלייך אַ כוואַליע, פאַרוואָרפן אויפן ווינט,

דו שרייסט ווי גלייך דער הימל איז אַרום דיר אין פלאַם,
דו ביסט ניט צו דער כמאַרע און ביסט ניט צו דעם ים.

ניטאָ איז יענער פעלדז נאָך, וואָס מיט אַ נעסט דרך רופט,
דו קרעכצט ווי גלייך מיט מעסערס וואַלט פול געווען די לופט.

און פליסטו צו די ווייטן, פאַרלוירן ווערט די ווייט,
און פליסט אַנטקעגן צייטן, פאַרפרוירן ווערט די צייט,

און ס'מאַרדעוועט און ס'קידעט אַזוי מיט דיין געביין,
ווי גלייך אַוועקגעפלוין דו וואַלסט פון זיך אַליין,

און פונקט ווי ס'וואַלט געשטעמפלט דער נע ונד דיין שטאַם,
איין פליגל בלויט מיט הימלען, דער צווייטער בלויט מיט ים.

און נאָר דיין שוואַרצער שנאָבל דערמאַנט אַ פיצל ערד,
ווי וואַלסט אַמאַל אַ קרוב מיט איר זיך אַנגעקערט.

נאָר קיינער קען ניט כאַפן דיין פויגל-אַנבליק איצט —
אַט-אַ ביסטו אַ שאַטן, אַט-אַ ביסטו אַ בליץ,

אַט פאַלסטו אויפן וואַסער, אַט שפאַלסטו אויף איר טיף,
ווי גלייך אונטערגעאַנגען עס וואַלט אַט דאָ דיין טיף

און שפרייטסט זיך ווי אַ טיכל און שוועבסט אַהין, אַהער,
ווי גלייך אויף אַפצווישן אין מיטן ים אַ טרער.

אַט הייבסטו זיך צו וואַלקנס און גייסט אין זיי אַריין,
ווי גלייך אַט דאָרט צו לעבן און אויך אַ וואַלקן זיין.

ווער ביסטו, בלויז מעווע, און וועמענס ביסטו קינד,
צי בלינד פאַר דיר דער ברעג איז, צי דו פאַר אים ביסט בלינד.

עס זיינען אַלע פעלדזן פאַר דיר געבליבן פרעמד,
ווי יעדער נעסט געווען דיר איז אַ פאַרשטיינערט העמד,

ווי מ'האַט מיט דיר געוואָרפן, געלאָפן ווי פון פעסט,
ווי מ'האַט דיר אויסגעוואָרפן — גענוג שוין זיין אויף קעסט.

צי איז פאַר דיר אין טייכן צעגאַן דאָס גאַנצע ליים,
דאָס גאַנצע שטרוי-אויף ווינטן, זאַלסט בלייבן אָן אַ היים.

ווייזט אויס, אַז יעדער באַרג־פעלדז האָט זיך מיט דיר געגעט,
קיין קינד האָסט ניט געוואָרעמט, קיין נעסט אים ניט געבעט,

און ס'הענגט אויף דיר, מיין מעווע, אַ פּלוד, אַ בייזע שפרוד —
כאַטש רייס זיך אויס, צעווייע אויף וואַסערן דיין פּוד.

דו שרייסט ווי גלייך דער הימל איז אַרום דיר אין פּלאַם,
דו ביסט ניט צו דער כּמאַרע און ביסט ניט צו דעם ים.

וואָס פּליסטו איבער וואַלקנס, וואָס זוכסטו דאָרט אַ פעלדז,
צי ווילסטו דאָרט זיך בויען אַ נעסטעלע אַ העלס,

וואָס וואַרפסטו זיך אין ימען, צי ווילסטו כּאַטש אין זאַמד
דאָרט אונטער כּוואַליעס בויען פאַר זיך אַ פּויגל־לאַנד ?

צי וועסט אַזוינס דערגרייכן, צי דו דערגרייכסט עס ניט,
נאָר אויב דו דאַרפסט אַ חבר, מיט זיך דו נעם מיך מיט,

ווייל ווינטן ציט צו ווינטן און פלאַמען ציט צו פלאַם,
און פלאַטערן אין איינעם האַט גאָר אַן אַנדער טעם,

אינצוויייען בילדעט אויס זיך דאָס היימלעכע געשטאַלט,
און פריינטשאַפט אויף דעם אַפגרונט איז אויך אַן אונטערהאַלט.

איך ווייס, איך ווייס דיין טבע, אַז וווּ נאָר בראַך און שניט,
מיין גורלדיקע מעווע, דאָרט ביסטו אין דער מיט,

ביסט צוגעוויינט צו שטורעמס און אַפגעוויינט פון רו,
טאָ נאָ דיר ים און וואַלקנס און נאָך אַ היים דערצו —

אַ היים, וואָס ברענט און ציטערט און האַלט דערפאַר זיך פעסט, —
אוי בלויע, בלויע מעווע, מיין האַרץ איז דיר אַ נעסט.

די באַלאַדע וועגן דער דוינע און דעם פריילעכס

ס'הערט ניט אויף צו קלינגען די געשיכטע מיר אין אויער,
ווי אין אונדזער פריילעכס איז אַריין דער דוינעס טרויער,

ווי אַ שטיקל פריילעכס אין דער דוינע איז פאַרבליבן,
ווייל ווי זיי האָט קיינער ניט געקענט אַזוי זיך ליבן.

נאָר פאַרלאַפן מיטן דניעסטער זיינען בלוטיק יאָרן,
און די דוינע מיטן פריילעכס איז צעשיידט געוואָרן,

און פאַרלוירן האָבן זיי פאַר זיך די דניעסטער-ברעגן,
און דערנאָך זיך ווידער אויפן וואַסער שוין באַגעגנט.

— מיין דוינע-קווייט, מיין דוינע-פלייט, וואָס שטייסט אָנגעבוירן,
וואָס איז דער גאַנצער דניעסטער גאַר אַ טרער אין דיינע אויגן,

וואָס ווייט פון דיר און פונעם טייך אַזאַ מין מאַדנע שטילקייט,
צי אויסגעטריקנט האָט אין אייך די פליסיקע סאַפילקע?

מיין פאַסטעכקע דו ברוינע, מיין ציגיינערטע, אוי, דוינע,
צי איז דיין לאַנקע מיט די שאַף פאַרטריבן אין אַ בוינע?

קום ווי אַ מאַל אין גרינעם טאָל אין ליבע זיך פאַרבינדן,
אין ליבע ווערן וועט דיין ניגון ווידער אָנגעצינדן.

— מיין הער, דער נאַצי אויסגעפיקט דעם הימל האָט מיין העלן,
און דורכגעלעכערט איז מיין האַלדז מיט שטעכיקע שראַפנעלן,

און ס'איז פון אונטער מיינע פיס די לאַנקע לאַנג פאַרטריבן,
איז ווי זשע קען מען אָן אַן ערד אַוועקלייגן זיך ליבן ?

מיין פריילעכס, קום אויפסניי אין פעלד, וואָס ציט זיך ביי דיין
שטעטל,
ס'האַט דאָרט אַמאָל דאָס גראַז אַליין אונדז אויסגעבעט אַ בעטל,

איז וואָס זשע ביסטו אויף מיין רוף געבליבן גאַר אנטשוויגן,
צי האָט ביי דיר זיך אויסגעהונקט דיין טאַנצנדיקער ניגון,

צי האָבן טאַקע אַפּגעוועלקט אין דיר די יונגע תאוות,
די יידישע, די חסידישע, די ברייקע התלהבות,

וואָס ביסטו אַזוי טרויעריק, ווי קענסטו זיין אַ טריבער,
מיין יידעלע, מיין לידעלע, מיין פידעלע, מיין ליבער.

— אוי, דוינע, איך, דיין פריילעכס, בין ניט לאַנג אַרויס פון גריבער.

און פאַר מיין טאַנצנדיקן ניגון האָב איך ניט קיין שטעטל,
און אויף צו ליבן זיך מיט דיר, איז האָב איך ניט קיין בעטל,

און אויף אַ פידל מאַכן זיך, איז האָב איך ניט קיין ברעטל,
ווייל ביזן לעצטן ברעטל איז אַוועק מיט רויך מיין שטעטל."

ווי זענט איר, מיינע אוצרות, אויפן וואַסער גאַר געקומען,
צי ווייסט איר ניט, אַז אָן אַ גרונט איז שטאַרבן די ניגונים ?

איז הער, מיין פריילעכס, אין ישראל, וואַקסט אַ בוים אַ בלויער,
אַריינגעטאָן איז ער מיט אַלע פייגעלעך אין טרויער,

ער בענקט נאָך דיר, און ווי דו וועסט צו אַט דעם בוים זיך קערן,
ער וועט פאַר דיר אַ פידעלע אַזש ביזן וואַרצל ווערן.

איז הער, מיין דוינע, ביי דעם ירדן אַטשערעטן גרינען,
זיי קענען זיך קיין ווינטל אויף צו רוישן ניט געפינען,

און ווי זיי וועלן נאָר דיין קול דיין ווינטלדיקס דערהערן,
אויפכאַפן זיי וועלן זיך און דיר אַ דודע ווערן,

און דאָן וועט ווידער קלינגען די געשיכטע מיר אין אויער,
ווי ס'איז אַריין אין אונדזער פריילעכס וואַלעכישער טרויער,

און ווי דער ניגון אויף זיין ערד שפילט אויף מיט יונגע תאוות,
און ווי סע פלאַקערט אין דער דוינע יידישע התלהבות.

די שמחת־תורה־פּאָן פון מיין קינד־הייט

ניי איך מיר אַ פּאָן אויף יומ־טוב — איינע אין דער וועלט,
אויף מיין פּאָן כ'האַב אויבנאָן אַ ליכט אַוועקגעשטעלט,

ניט נאָר צו באַשיינען מיר אַכט געשענקטע טעג,
אַז סע טראַגט דער מענטש אַ פּאָן, דאַרף ער זען דעם וועג.

וואָס זשע טוט מען, אַז מיין פּאָן זאָל ניט ווערן בלינד,
ס'זאָל מיין ליכט ניט אויסגעלאָשן ווערן אויפן ווינט?

אפשר זי צעוויקלען נאָר, ווען ס'איז זייער שטיל,
ווייס איך אַבער, אַז אַ פּאָן אַטעמען זיך וויל,

אַז איר פאַרב אָן ווינטעלעך עלטערט זיך און גרויט,
אַז אַ פּאָן, וואָס פּלאַטערט ניט, איז שוין נעבעך טויט.

האַב איך דאָן אַ עפעלע וויל איר אַנגעטון,
איצט אין עפעלע מיין ליכט, זויפט פון דאַרטן זון.

ווען דער שד זיך בלאַזט אַליין אין דער וועלט אַריין,
קען ער אויך ניט ספּראַווען זיך מיט אַזאַ מין שיין,

און אַז עס זאָל דער עפל זיין פּריש און רויט און גלאַט,
אונטער אים דאָס פענדעלע פּלאַטערט ווי אַ בלאַט.

ניט אומזיסט כ'האַב עס געמאַכט דאָך פון גרינעם צייג,
און דאָס שטעקעלע געשניצט האַב איך פון אַ צווייג.

אַלץ געוואַלט באַוואַרענען, אַלץ געטאָן געשיקט,
האַט אַבער מיין פענדעלע אין לעבן ניט געליקט.

אויסגעלאָשן האָט אַ לץ ביי מיין פּאָן די ליכט —
אויסגעלאָשן אַט אַזוי האָט ער מיין געזיכט ;

און מיין עפל אָן דער ליכט פּאַלט צו ערד אַראַפּ,
דאָס האָט זיך אַראַפּגעבויגן אומעטיק מיין קאַפּ ;

און מיין פּאָן, ווי גלייך דעם בלאַט, גיט דער ווינט אַ ריס,
ס'רייסט זיך אַפּ דער וועג אַזוי אונטער מיין פיס.

בלייבט אַליין דאָס שטעקעלע, קומט אויף דעם אַ בראַך,
האַלבס פּאַרטרייבט פון יומ־טובּ מיד, האַלבס פּאַרטרייבט אין יאָך,

אַלץ געוואַלט באַוואַרענען, אַלץ געטאָן געשיקט,
האַט אָבער מיין פענדעלע אין לעבן ניט געגליקט.

אוי, דו, טיפּש, מיינסט אַ פּאָן איז זיך גלאַט אַ שפּיל,
אַ אַ יינגל טראַגט אַ פּאָן, ווייס זשע וואָס זי וויל.

אויף צו אויסלייגן פאַר איר דאָ אַ פּרייען וועג,
דאַרף מען ליבן אָן אַ ברעג, ליבן מיט אַ ברעג,

דאַרף מען וויסן וויפל בלוט אַזאַ פּאָן סע קאַסט,
טאָן פאַר איר אַ ווונדער־זאַך, וואָס איז, דוכט זיך, פּראַסט.

ס'זאָל דער שד ניט אויסלעשן ביי דער פּאָן די ליכט,
ניט פאַרוואַנעט ווערן זאָל איר עפל אומגעריכט,

ניט צעריסן ווערן זאָל איר צייג אויף יעדן ווינט,
שטאַרבן זאָל דער יומ־טובּ ניט אין די הענט ביים קינד,

דאַרף מען טאָן, ווי ס'וויל די פּאָן, זי נאַר איינס באַגערט —
צוטוליען איר שטעקעלע צו ישראל־ערד.

פארבענקטע בושלען

געצויגן די בושלען זיך האָבן
דורך שטויביקן ווינט, ווי דורך שטיין,
אַ וועג דורך אים זיך געגראָבן
ניט מיטן שנאָבל דעם גראָבן, —
מיט בענקעניש שאַרפער נאָך היים,

פאַרגעסן צו ציילן די ווערסטן,
פאַרגעסן צו פרעגן דעם רוים,
ווי ווייט איז צו אייגענע נעסטן,
ווי ווייט איז צום אייגענעם טרוים,

און אונטערגעאייילט מ'האַט די מיילן,
צי לאַנג איז די וויילע שוין איצט,
געטראָגן מע האָט זיך ווי פיילן,
געשמידטע ביים דונער און בליץ.

די ווונדן, וואָס אונטער די פאַכוועס,
דעם עלנט, דעם טרויער, דעם וויי
זיי האָבן פאַרבונדן מיט רחבות,
מיט הימלען געקילט און מיט שניי,

זיי האָבן געטרונקען פון כמאַרעס,
פאַרביסן מיט טרוים וועגן הי,
אויף פליגלען — אויף אייגענע נאַרעס —
געדערעמלט זיי האָבן אין פלי.

זיי נעמען דעם ים אונטער פליגלען,
מיט פיש זייער ברעג זיך ניט מעסט,
די אויגן זיך שפאלטן, ווי שפיגלען,
פון בענקשאפט צו זען שוין די נעסט.

געצויגן זיך האבן די בושלען
צו הארציקן פרילינג געווענדט,
געצויגן מע האָט זיך, ווי קושן,
דורך ימען און שטורעמס און פענט

אַזוי ביז פאַר פרייד האָט אויף אויגן
אַ טרער זיי געבלענדט און פאַרבלענדט,
און זיי זיינען איבערגעפלוין,
די אייגענע היים ניט דערקענט.

הרצליה, 8.1.1975

די ירושלימער פאלמע

סאַניע און זליג דעכטיארן

1

ירושלימס הויכע פאלמע אויף דעם פעלדז, —
דיין קאַרע — האַלב־געעפנט פאַנצערדיקע שיפן,
אויף אויסהיטן אין זיך דאָס טייכעלע דיין העלס,
אויף אויסקושן דעם הימל־טוי מיט טויזנט ליפן.

און אַלץ צוליב געציילטע בלעטער פון דיין קרוין,
ניטאָ פאַר דיר פון זיי קיין שענערס און קיין בעסערס,
זיי וויכערן זיך אויף ווי מיידל־צעפּ אין רוים
און זענען ווי דער טאַנץ פון בלענדנדיקע מעסערס.

שטייט אויפן קרייצוועג פונעם לעבן און פון טויט,
אינמיט פון היץ און שניי, פון זאַמדן און חמסינען,
דו ביסט פון ליפן און פון מעסערס ווי געבויט,
ווייל ס'איז די גאַנצע וועלט געפערלעך פאַר דיין גרינען.

2

עך, דו שטאַם דו מעכטיקער — בחורישער שטאַלט —
וויגן וואַלסט געקענט אויף זיך, דוכט, א גאַנצן וואַלד,

ביסטו אַבער איינגעליבט — דו, אַזאַ פאַרשוין, —
ביז איבער די אויערן אין דיין קליינער קרוין.

זי, די קליינע, שטילערהייט אויף דיין רוקן זיצט
מיט אַ ווערעטענע, דוכט, וואַס אין שטראַלן בליצט.

טיף איז זי אַריינגעטאָן אין איר שווער געשפינס,
ס'איז ניט גרינג דאָ אויסוועבן זיך אַביסל גרינס.

ווייסט, חכמה — פאַלמעניו, ווייסט, מיין עלנט קינד,
ווי צו וואַקסן אייביק קעגן שניידנדיקן ווינט.

— בעסער — ווייניק בלעטעלעך, קלענער איז דער ריט,
איז דיין קרוין אַ קינד אויף ווינט און דיין שטאַם אַ ריז.

3

דו ביטערער גורל געהיימער
פאַר גליקלעך-צעזונגען געמיט:
פאַר אַלע שפּילפייגל — ביימער
און נאָר פאַרן דיכטער — ניט.

און אַז ס'זאָל זיין ליד זיך ניט בלאַנקען,
גיט הימל און ערד אים אַ שטייג,
נאָר דו וואַלסט אַ נעסט מיר געשאַנקען,
איז האַסטו ניט, פאַלמע, קיין צווייג.

4

עס פאַלט צו דיר ניט צו די נאַכט מיט סאַלאַווייען,
ווייל ס'קען דיין קרוין זיי ניט פאַרהוילן, ניט פאַרהילן,
סע זעצט דער טאָג לעבן דיר ניט צו זיך אַפּצוקילן,
ניט דו אויף מענטשן קענסט מיט לינדע שאַטנס ווייען.

איז אפשר לאַמיר זיך דעם עלנט ביידע ווערן
און איינס אין צווייטן זיין אַזוי אַריינגעזאַטן,
אַז גאָר דיין שטילקייט זאָל מיין ליד פון האַרצן ווערן,
אַז איך אינגאַנצן ווערן זאָל ביי דיר דיין שאַטן.

1974

ים און טייך

כ'ווין אין הרצליה, גאַרניט ווייט אַזוי פון ים,
מיט פרייער רחבות זיינער קען מיין האַרץ זיך זעטן,
איך מעג זיך קילן אין זיין בלוילעד-גרינעם פלאַם
און אַפראַדיטיש קען זיין וועל מיין לייב מיר גלעטן,

ס'האַט דער מיטלענדישער געבוירן דאָך די געטין
פון ליבע שוימיקער און שיינקייט, און ניט סתם
באַזינגען האַבן אין פאַעמעס אים פאַעטן ;
נאָר מיך ציט אַלץ צום טייך, ער האַט אַן אַנדער טעם,

ס'איז אין זיין מורמל אַזאַ רוף צו היים פאַראַנען,
אַ ווען סע כוואַליען זיך די בלעטער פון באַנאַנען
אונטער דעם ווינט באַנאַכט לעבן אונדז, אין מיטן שטאַט,
אין זיי מיר חלומט זיך דער רויש פון טייך ביי לאַנען.

דער טייך איז ליכטיק, ווי פון היימלעכקייט די גנאָד,
דער ים ביים ברעג אַפילו טונקלט, ווי זיין סוד.

ערשטע ליד צו ישראל

סע טוט אין וואַלקנס זיך דיין זון
דאָך אזוי זעלטן אַ פאַרזשמורע,
דו ווייסט ניט, וווּ זי הינצוטון,
פאַרוואָס זשע נעמסטו אויף מיך כמורע?

קען זיין, ווייל ס'רויכלט זיך דיין ערד
דאָ אייביק מיט מלחמה-פלאַמען,
צי ווייל דו ביסט, מיין היים, פאַרטערט
מיט דריי אַזש וויינענדיקע ימען.

צווייטע ליד צו ישראל

ווען כ'וואַלט דיין זאַמד-זייגער געוואָרן,
כ'וואַלט ציילן דינע נעכט און טעג
אַזש ביז דיין אייביקייט פון יאָרן,
ווייל זאַמדן האַסטו אָן אַ ברעג.

כ'בין אַבער נאָר פון ליים און טרערן
אין אויסגעקנאַטן דינע קרוג,
און טרוקן, — כ'מוז צעבראַכן ווערן,
ווייל וואַסער האַסטו ניט גענוג.

דיין גרענעץ

ווי מיט אַ דיונע וואַרפט מיט דיר פון ראַנד צו ראַנד,
חוץ אונדזער האַרץ, ווער וועט באַשיצן דײַך און רעטן,
דאָס איז דיין איינציק שטאַרקע גרענעץ דאָך, מיין לאַנד,
כל זמן סע שלאַגט, וועט קיינער זי ניט איבערטערעטן.

א שניי אין ירושלים

דער שניי צעריבן ווערט פון רעדער אויף די גאסן,
נאָר ריין ער בלייבט אויף בערג, אויף הייכענישן, סקאַלעס,
און ס'דאַכט, אויף ווייסן צייג זיך ציען שוואַרצע פאַסן,
ווי אַנגעטאָן ירושלים וואָלט אַ טלית.

מיין פייערל

עס ווערט מיין איינגעליבטקייט, גלייב, ניט בלאַסער
פון זינט, ישראל, איך האָב דיך דערקענט,
און גיסט מען אויס אויף מיר דעם ים מיט וואַסער,
צו דיר מיין פייערל נאָך העלער ברענט.

אויף מיין גאס "הנדיב"

פון קינדער-שול ביז דעם בית-עולם
איז אויף מיין גאס נאָר זיבן טריט,
און אויף איין זייט שווייגט שטאַרק דער עולם,
און אויף דער צווייטער שאַלט אַ ליד.

ווהין פאלט מיין שאַטן

צו דער ישראלדיקער ווערבע בין איך גלייך,
אויך ווי ביי איר ניט קען מיין טרויעריקער שאַטן
זיך קילן, פאלנדיק אין כוואליעס פון אַ טייד,
אין זאַמד ער ווערט פאַרברענט, מיט זאַמד ער ווערט פאַרשאַטן.

א טרייסט פאר דער ווערבע

א ווערבע ביי דעם טייך איז אויך פארקלערט,
און דו אין זאמד ביסט צווייענדיק באטריבט,
דער שטראם, וואס כ'מוז באהאלטן אונטער ערד,
ער וועט נאך קושן דינע פיס פארליבט.

פון דיין געאָראַפיע

מיין היים, דיין לענג איז אין דער ווייטקייט ניט פאַרפלוּיגן,
דיין ברייט צעהאַקט קען, דאַכט זיך, ווערן פון אַ שווערד,
דערפאַר זיך הייכט אַ באַרגיק־ברוסטיקע דיין ערד,
וואָס האָט מיט געטלעכקייט דעם הימל אַנגעזויגן.

נגב־פייזאזש

די מידבר אונטער זון איז הויל ביז גרויל,
אויף בערגלעך זאמד נאָר שטעכלקעס זיך וויגן,
ווי האַרביק־געלע קעמלען וואַלטן ליגן
מיט בינטלעך גראַז פאַרטרוקנטע אין מויל.

ישראלדיקע באַרג־פעלדזן

אַרומגעוויקלטע אין קיטלען פון דעם שניי,
זיך הייבן בערג־פעלדזן, ווי די כוהנים־ריזן,
וועלכע געדענקען נאָך ווי ס'האַט אַמאַל פאַר זיי
זיך גאַט אַליין דורך בליץ און דונערן באַוויזן.

א העליאקאָפּטער אין מלחמה-נאַכט

ער לאַזט אַראָפּ זיך צום שפיטאַל, לויכט רויט און גרין,
ווי ס'ברענט די ווונד דאַרטן ביי אונדזערע, ביי זין
און ווי די האַפענונג אין האַרצן ביי אַ מאַמען,
אַז ס'וועט די צייט פאַרציען אַלע זייערע שראַמען.

אין יום כיפורדיקער מלחמה-נאַכט

זינט ס'ציט די נאַכט אויף זיך די פייערדיקע הויט
שוין פון מלחמה-צייט, איך קען ניט אונטערשידן
צי אַ "פאַנטאַם" בריט אַפּ דעם הימל העליש-רויט,
צי ס'פליט זיך, פינקלענדיק, אַ שטערן, ווי אין פרידן.

באָדן

שוין טראָגט אויף פעלדזן אָן דער מילדער ווינט
איצט שטיקלעך ערד, אַ יונגער שיכט באַגינט,
און גיך אויף הליבעס וועט אַ וואָלד צעגרינט
מיט וואַרצלען אַנטאַפן, וווּ וואַסער רינט.

אַן אַ ברודער

וואָס איז מיר דער ים אַן דעם ווינט דעם פרייען,
וואָס איז מיר די שיף אַן דעם גוטן רודער,
אויב מיין אייגן בלוט איז דער מערדער קין,
וואָס איז מיר די וועלט אַן אַ ליבן ברודער.

צום פאלק

פאַריאַגט פון אַלע דיינע קוואַלן,
מיין זעל זיך רויכלט אויס אין שטויבן,
ווען ס'וועט דיין לעצטער זינגער פאַלן,
וועט בלייבן שטום אויך גאַט פונאויבן.

די אויסגעגראָגעבענע ווינקרוג

די קרוג — אַן וויין, נאָר דאַרשטיק פאַלט מיין מויל צו אירע ליפן,
דעם ריח פון אַן טויזנט יאָר כ'הייב אַן פון איר צו זיפן,
און שיכור כ'בין געוואָרן, כ'קען מיט איר זיך ניט צעשיידן,
ווי קושן וואַלט איך על פי נס מיין עלטער-עלטער זיידן.

יעקב'ס ברונעם

כ'זוך יענעם ברונעם; איז ער טאקע שוין פארשוונדן?
ס'האָט יעקב רחלען דאָך דערזען דאָרט דורך טרערן,
און ווו עס האָט זיך זייער ליבע אָנגעצונדן,
צי קען אַ קוואַל אַזאַ מין אויסגעטריקנט ווערן?

די נשמה פון קוואל-וואַסער

די קוואל-וואַסער וואָס רינט, איז שיין און קלוג, נאָר האַרציק ווערט איר חכמה ערשט אין קרוג.

דאָס שופּרל

ווען אויסגעלאָזט האָט זיך שוין אָב,
סוף-נאַכט, ווען סע ווינטלט שוין האַרבסטיק,
דאָס שופּרל וועקט מיך פון שלאָף
און רופט אַזוי רירנדיק-האַרציק.

און ווייל כ'בין אַ יינגעלע נאָך,
איז נעמט זיך מיר דאַכטן, אַז עפעס
דאָס האַרנדל וויינט אויף זיין בראַך
און בענקט נאָך די שאַף אין די סטעפעס.

און פייערלעך, אלולדיק-טריב
עס שטעכט זיך אַריין אַט דער האַרן
אין מיר, אויף צו בלייבן מיר ליב
און שטעקן ביי מיר אין זכרון.

פאַרביגן ער איז און געדרייט
און איידל געשניצט ווי אַן אויער
אויף אויסהערן יעדנס פרייד,
אויף אויסטרערן יעדנס טרויער.

צי אפשר גאַר הערט ער זיך איין,
געוויינט שוין צו רוימען געראַמע,
ווי מע בלאַזט אַריין
אין אים אונדזער הייסע נשמה.

א תקיעה, מיין שופר, א תקיעה,
דאָס האַרץ צו זיין קוואַל זאָל זיך ציען,
תרועה, שופרל, תרועה,
דער אַטעם אין אונדז זאָל ניט רוען.

סע קלינגט אין זיין יאָכץ און געוויין,
אין שלשלת זיין געדרייטן
דאָס יאָר, וואָס קומט צוגיין,
דאָס יאָר וואָס מע מוז באַגלייטן.

מיין מאַמע מאַכט שטילערהייט —
איר פנים ווערט הייליקער, בלאַסער —
"צו ימים נוראים גייט,
ווען סע ציטערט אַ פיש אין דעם וואַסער".

דאָס שופרל שניידט ביזן פלייש
פאַרגייט זיך ביז צום פאַרטייען
און זיפצט, דוכט, "מי באש" ...
און כליפעט "ומי במים".

נאָר מיר שפילט ליכטיק זיין ליד,
מיר זיינען דאָך ביידע קרובים —
איין נאָגנדיק-זיס געמיט,
וואָס ציט זיך אַזוי צו יומטובים ...

— נו זאָג, ווער האָט דיך געבויט,
ווער האָט דיר דעם כוח געגעבן,
זאַלסט וועקן אונדז אויך נאָך דעם טויט
אַזוי, ווי דו וועקסט אונדז ביים לעבן.

דער גורל האָט דיך, ווי אַ ביימעלע,
האַרן, צעטיילט מיט דער לאַנקע,
צעשיידט דורך לייד מיט דיין בהמהלע,
דערפאַר מיט אַ זעל דיך באַשאַנקען.

אַ תקיעה, מיין שופר, אַ תקיעה,
דאָס האַרץ זאָל צום אייביקן ציען.
תרועה, שופרל, תרועה,
דער מעכטיקער גייסט זאָל ניט רוען.

אַך, דו גורלדיק שופרל,
פריילעכער חבר און טריבער,
מיין לעבן אַליין — דאָס לויפערל —
גיסט אין דיין העלדזל זיך איבער.

זאָג זשע מיר, ווי איז געשען,
וואָס איד האָב פאַרגעסן דיך, האַרן,
ווי כיוואָלט גאַר קיין קינד ניט געווען,
ווי כיוואָלט ניט געבוירן געוואָרן.

פאַרגעסן דיין יאַכץ און געוויין,
דיין שלשלת דעם געדרייטן,
דאָס יאַר, וואָס קומט צוגיין,
דאָס יאַר, וואָס מען מוז באַגלייטן,

נאָר דו האָסט דיין ברוסט ניט פאַרמאַכט,
נאָר דו האָסט דעם אַטעם באַקומען
פון לעבן פון אומגעבראַכטס,
וואָס קען נאָכן טויט אויך ניט שטומען.

און סע הילכט איבער שדים־קאַראַש
דיין קול, ווי אויף אייזן דער האַמער:
— ווער אין אַן אויוון צו אַש,
ווער אין אַ גאַזן־קאַמער.

ביסט איצט שוין פארשפיצט, ווי אַ בליץ,
מיין האָרן, אינגאַנצן געוואָרן,
און ס'טראַגט פון דיר מיט היץ
און ס'שלאַגט מיט דונערס דיין צאָרן.

דו רופסט ניט אויף מאַרד און געיעג,
דו רופסט ניט אויף בלוט און מלחמה ;
דיין גאַנג, דיין געזאַנג איז דער וועג
פון אונדזער געפרוּוטער נשמה.

דיין רוף — התלהבות און ברען,
דיין קריג, — דער זיג איבער בוינעס.
דו ביסט מנצח געווען,
מיט אונדזערע שאַלסטו נצחונות.

מיין שופרל, שפילסט ווי אַמאָל,
אַ דאַנק פאַר דיין וועקנדיק ברומען,
גייענדיק נאָך דיין קול,
בין איד צו זיך געקומען.

אַ תקיעה, מיין שופר, אַ תקיעה,
דאַס האַרץ צו דעם פאַלק זאַל זיך ציען,
תרועה, שופרל, תרועה,
דער שעפער אין אונדז זאַל ניט רוען.

מע הערט אין דיין יאַכץ און געוויין,
אין שלשלת דיין געדרייטן,
דאַס יאַר, וואָס קומט צוגיין,
דאַס יאַר, וואָס מען מוז באַגלייטן.

פאָרגיב מיר, פאָרגיב מיר מיין זינד,
דו, האָרן, וואָס רעדט דורך צייטן,
פילסט דאָך, אַז איך, — אַט די רינד —
שוין קלייב זיך אין וועג אינעם ווייטן.

ווען כ'וועל שוין פאַרלאַזן די שוין,
אין שאַטן פון אבות זיך הילן,
כ'וואַלט וועלן אַ שופרל זיין,
ס'זאָל אונדזער נשמה דאַרט שפילן.

1971

דער פֿאַרכאַפּער

קײן האַר, קײן שר, קײן מאַכטנהאַבער
כ׳האַב קײנמאַל ווערן נײט געוואָלט,
כ׳האַב זײך קײן נחלה נײט דעראַבערט,
מע צאָלט פֿאַר לידער נײט מיט גאַלד,

נאָר כ׳מעלדע גלייך פֿאַר גאַנצן קהל,
אַז ווי דאָס שענסטע פֿון געגאַרטס
איך וויל פֿאַרכאַפֿן דיך ישראל,
ווי דו האָסט מיר פֿאַרכאַפֿט מײן האַרץ.

ישראל בענקט

לעאָניד-אריה גוטמאַנען

ישראל האָט זיך שטאַרק פאַרבענקט
נאָך ליבע, יוגנט און נאָך זינדער,
אויב גאָט האָט אונדז די ערד געשענקט,
איז דאַרף דאָס פעלד דאָך שאַף און רינדער.

ישראל וויל ס'זאָל ווערן לינדער,
דער וועג פאַר טויט זאָל זיין באַשרענקט,
אַז ווערן זאָל די גאַסן ענג
פון ביימער, טויבן און פון קינדער.

ישראל דאַרשט צו זיין געאייניקט,
ווי ס'איז דער באַדן מיטן קוואַל,
ווי ס'איז דאָס לעבן מיטן שטראַל,

ווייל וואָס אַלייניק, דאָס איז ווייניק,
נאָר שיין און גרויס איז אַ פאַרפאַלק: —
ישראל ליבט זיך מיט זיין פאַלק.

1976

אינהאלט

9 מיין ערשטער רעגן אין ישראל

סאַנעטן צו ישראל

13	1 סאַנעט
14	2 סאַנעט
15	3 סאַנעט
16	4 סאַנעט
17	5 סאַנעט צום כותל המערבי, טרילאָגיע
18	6 סאַנעט
19	7 סאַנעט
20	8 סאַנעט צו ירושלים
21	9 סאַנעט ט"ו בשבט
22	10 סאַנעט דער פאַרבענקטער צו ישראל
23	11 סאַנעט
24	12 סאַנעט
25	13 סאַנעט
26	14 סאַנעט אויפן וועג קיין ישראל
27	15 סאַנעט
28	16 סאַנעט
29	17 סאַנעט
30	18 סאַנעט
31	19 סאַנעט וואַרצלען
32	20 סאַנעט פראַגעס
33	21 סאַנעט

א מאראנצן-סאָד אין הרצליה

- 37 סאַנעט 1 ישראלדיקע ביימער. פרעלודע
38 סאַנעט 2 מיין מאראנצן-גאַרטן
39 סאַנעט 3 אונטער טרויעריקע קיפאַריסן
40 סאַנעט 4 אויסגעקאַרטשעוועטע ביימעלעך
41 סאַנעט 5 צווישנצייט אין גאַרטן
42 סאַנעט 6 צום מאראנץ
43 סאַנעט 7 באַוואַסערונג
44 סאַנעט 8 סודותפולע צוזאַמענהאַנגען
45 סאַנעט 9 פאַמעראנצן-דופט

לידער וועגן ישראל

- 49 אַ געבעט צו ישראל
50 די בלויע מעווע
53 די באַלאַדע וועגן דער דוינע און דעם פריילעכס
56 די שמחת-תורה-פאַן פון מיין קינדהייט
58 פאַרבענקטע בושלען
60 די ירושלימער פאַלמע
62 ים און טייך
63 ערשטע ליד צו ישראל
64 צווייטע ליד צו ישראל
65 דיין גרענעץ
66 אַ שניין אין ירושלים
67 מיין פייערל
68 אויף מיין גאַס "הנדיב"
69 ווהין פאַלט מיין שאַטן
70 אַ טרייסט פאַר דער ווערבע

71	פון דיין געאָגראַפיע
72	נגב־פּייזאַזש
73	ישראלדיקע באַרג־פעלדזן
74	אַ העליאַקאָפּטער אין מלחמה־נאַכט
75	אין יום כיפורדיקער מלחמה־נאַכט
76	באַדן
77	אַן אַ ברודער
78	צום פּאַלק
79	די אויסגעגראַבענע וויינקרוג
80	יעקב'ס ברונעם
81	די נשמה פון אַ קוואַל
82	דאָס שופּרל
87	דער פּאַרכאַפּער
88	ישראל בענקט

